

[Sønderup.]

Redegørelse, vi fik i Januar, maa Gassen vel i det væsentligste være gaaet af den Ballon. Af det statistiske Efterretningsmateriale fremgaar det, at den overvejende Part af Importmassen er Raastoffer og Nyttevarer — at vi nu og da har maattet tage noget, vi strengt taget kunde undvære er et Udslag af de Handelsvilkaar, man altid har maattet bøje sig for og ogsaa fortsat vil blive nødt til at bøje sig for. Dertil kommer, at det mangen en Gang er uhyre vanskeligt at drage Grænsen imellem det, der er mere eller mindre nødvendigt. Det er min Opfattelse, at det undertiden paa forskellig Vis kan have sin Betydning, at man ud over det strengt nødvendige kan have Adgang til at erhverve noget af det, der sætter en vis ekstra Kolorit paa Tilværelsen. Er det ikke tit saadan, at man netop i Kraft af saadanne Smaating er i Stand til at yde mere, end man ellers vilde kunne? Og naar Talen er om mere eller mindre nødvendige Varer, er der Grund til at pege paa, at der netop til disse Omraader kan være knyttet Mennesker, som maaske paa Grund af Alder ikke kan gaa over til andre Erhverv. Ogsaa med Henblik paa bedre Tider kan man være interesseret i, at de arbejdsmæssige Færdigheder, der knytter sig til de paagældende Erhverv, i nogen Grad bevarer. Jeg mener derfor, at vor Eksportsituation og Forsyningssituation er saadan, at vi, alt taget i Betragtning, er bedre forsynet med Varer end paa noget Tidspunkt siden Kapitulationen. De Eksporttal, jeg for et Øjeblik siden nævnte, er et Vidnesbyrd om, at det gaar i den rigtige Retning, at netop de eksportmæssige Faktorerers Betydning er tiltagende, og det er, som jeg sagde før, det stærkeste Vidnesbyrd om, at det trods alt gaar i den rigtige Retning. Det er vort Maal at faa udslettet Følgerne af Besættelsestiden: Tempoet afhænger i nogen Grad af os selv. Vi kan, om jeg saa maa sige, tage det i et Snuptag og ved haardt Arbejde og konsekvente Afsavn fremskynde Tidspunktet. Det er imidlertid mit Indtryk, at det vil være vanskeligt at realisere denne Metode; jeg tror ogsaa, at vi i det Tilfælde her i Landet vil komme til at gaa vor egen Vej, Middelvejen. Men det er vel i og for sig heller ikke afgørende, om det tager et Aars Tid mere eller mindre, det afgørende er, at vi er klar over, at Arbejdet skal præsteres, og at det er os selv, der skal udføre det. Alle Forsøg paa at foregøgle Befolkningen noget i modsat Retning er ikke alene uredelig Færd, men vil give Bagslag, Det vil i unødvendig

Grad sinke Genopbygningen. Som jeg sagde før, mener jeg, at man i Henhold til de Eksporttal, som er omtalt, kan fastslaa, at det gaar fremad. Man er alt for tit tilbøjelig til at glemme, at Krigen har raset i næsten 6 Aar, og at man i den Periode hele Verden over ikke har bestilt andet end at koncentrere Kræfterne om at ødelægge, hvad man har bygget op igennem lange, lange Tider. Man kan ikke med rimelig Grund vente, at det hele uden videre skal falde i Lave, saa vi næsten omgaaende skulde kunne fortsætte, hvor vi i sin Tid slap.

Det er sagt, og med Rette, at à jour-Føringen af de forskellige Lovgivningsomraader og Efterkrigstiden i det hele taget har kostet betydelige Pengesummer. Det forekommer mig, at man med Rette kan sige, at Danmark efter Kapitulationen er at ligne ved en forfalden Ejendom. Skulde den igen bringes paa Fode, saa maatte der gøres en baade arbejdsmæssig og kapitalmæssig ekstraordinær Indsats, og det er det, der er sket; derfor nytter det ikke, at man nu bagefter kommer og klager over, at Regningen er blevet større, end man egentlig havde regnet med. Partierne maa i Fællesskab med Regeringen bære Ansvar, thi Gang efter Gang er under selve Udvalgsarbejdet Udgiftsbeløbene blevet øget. Det er muligt, det har været sagligt forsvarligt, men saa kan man ikke bagefter rejse ud i Landet og kritisere det Pengeforbrug, som man selv har været med til at foranledige.

Naar man skal realisere en Tilpasningspolitik, kan man gaa forskellige Veje. Hovedformalet er at skabe Ligevægt mellem forskellige Faktorer. Det har vist sig, at det er vanskeligt i et demokratisk Land at tilpasse, om jeg saa maa sige, nedefter, uden at give de demagogiske Kræfter alt for let Spil. Vi har jo i tidligere Tider gjort bitre Erfaringer i saa Henseende. Om den Tilpasningspolitik, der er ført herhjemme i de senere Aar, er man berettiget til at sige, at den nærmest har været i opadgaaende Retning. Jeg vil ikke lægge Skjul paa, at det er min Opfattelse, at saafremt man fra alle Sider havde kunnet enes derom, havde det været mere i Overensstemmelse med de faktiske økonomiske Forhold, om vi var gaaet den modsatte Vej. Det kniber nemlig for mange at forstaa, at der kan gives højere Lønninger, naar man ved, at vort Land som Helhed er økonomisk daarligere stillet end Tilfældet var før Krigen.

Jeg sagde til at begynde med, at det var vanskelige Vilkaar, Regeringen havde at arbejde under. Nogle af Vanskelighederne stammer fra Forhold, vi ikke selv er Herre